

Heti összefoglaló

(2010. június 28. - július 04.)

Hazai folyamatok

2010 első negyedévében a külfölddel szemben fennálló finanszírozási képesség 793 millió euró volt. A szezonális hatások kiszűrésével a finanszírozási képesség a GDP 2,7 százalékát tette ki. A **folyó fizetési mérleg** többlete az első negyedévben tovább növekedett, értéke elérte a 557 millió eurót. A reálgazdasági mérleg aktívuma szintén magasabb, mint a jövedelemmérleg hiánya. Az áruforgalomban a többlet ugyan kismértékben csökkent, az export és az import szintje január és március között tovább emelkedett. 2010 első negyedévében az áruforgalom értéke 1268 millió euró volt. Ez idő alatt a szolgáltatás bevételek és kiadások magasabbak voltak az előző negyedéves szintnél, az egyenleg 526 millió eurót tett ki. A nem adósság típusú állományokhoz kapcsolódó jövedelemegyenleg -1004 millió euró, az adóssághoz kapcsolódó kamatjövedelmek egyenlege -654 millió euró, a munkavállalói jövedelmek egyenlege pedig 203 millió euró volt. A folyó transferek egyenlege 2010 első negyedévében 44 millió euró hiányt mutatott. Az első negyedévben a fizetési mérlegben 660 millió euró bevételi többlet került EU-transzferként elszámolásra a felhasznált források és kifizetések egyenlegeként. Nem adóssággeneráló finanszírozás formájában 1058 millió euró forrásbeáramlás történt, az adóssággeneráló finanszírozás egyenlege -1293 millió euró volt.

A **foglalkoztatottak száma** a 2010. március-májusi időszakban 3 millió 756 ezer főre csökkent, ami 23,5 ezer fővel kevesebb, mint egy évvel korábban volt. A válság miatti foglalkoztatás-csökkenés 2009 harmadik negyedévében tetőzött (141 ezer fő), azóta hónapról hónapra mérséklődik a visszaesés üteme, elsősorban az alacsony bázis miatt. A foglalkoztatottak száma 2010 első negyedévében érte el a minimumát (3 millió 719 ezer fő), ezt már elsősorban nem a gazdasági válsággal összefüggő elbocsátások, hanem a kedvezőtlen szezonális hatások okozták. Április óta hónapról hónapra emelkedik a foglalkoztatottak száma, miközben az inaktívak és a munkanélküliek köre lassan zsugorodik. Az állástalanok száma 483 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 11,4 százalék. Éves alapon 73,5 ezer fővel bővült a munkát keresők tábora, havi szinten már csökken a munkanélküliség. A foglalkoztatás tavaszi hónapokban tapasztalható bővülése a szezonális munkák és az állami közfoglalkoztatás elterjedésének az eredménye. Mindezek mellett az alkalmazotti létszám statisztikákból is a munkaerőpiac lassú regenerálódására is következtethetünk.

Az **ipar belföldi értékesítési árai** ez év májusában jelentősen, 9,1 százalékkal emelkedtek az előző évihez képest, az áprilisihoz viszonyítva az áremelkedés 3,4 százalékot tett ki. Az exportértékesítés árai a 2010. áprilisinál 4,1 százalékkal, a tavaly májusinál 2 százalékkal voltak magasabbak. A belföldi és az exportár változásának átlagaként az ipari termelői árak az előző havihoz képest 3,8 százalékkal, az egy évvel korábbihoz mérten 5,5 százalékkal nőttek. A KSH adatai szerint az idén január-májusban az ipari termelői árak 0,3 százalékkal mérséklődtek az előző év azonos időszakához képest. Az első öt hónapban az ipar belföldi értékesítési árai 3,4 százalékkal nőttek, az exportárak 3,8 százalékkal csökkentek éves bázison. Január-áprilisban a belföldi árak 2,0 százalékos emelkedése és a forintban számolt exportárak 5,3 százalékos csökkenésének átlagaként az ipari termelői árak 1,7 százalékkal alacsonyabbak voltak, mint az előző év első négy hónapjában. A kohászat, fémfeldolgozó-iparban egy hónap alatt 3,8, a vegyi anyag, termék gyártásban 2,9 százalékkal emelkedtek az árak idén májusban. 0,5 százalékkal mérséklődött a számítógép-, elektronikai, optikai, valamint 0,2 százalékkal az élelmiszeripari termékek árszintje. A textil és bőr-, valamint a gyógyszeripari árak nem változtak. A belföldi értékesítésben az ágazatok rendeltetés szerinti csoportjai közül 2010 májusában az előző hónaphoz képest az energia és a továbbfelhasználásra termelő ágazatokban 4,5, a beruházási

javaknál 0,6 százalékos volt az árnövekedés, míg a fogyasztási cikkek árai 0,2 százalékkal mérséklődtek. A hektikus ármozgásokban szerepe volt a szélsőséges árfolyam-változásoknak és a kereslet élénkülésének. A forint egy hónap alatt az euróhoz viszonyítva 4,1 százalékkal, a dollárhoz képest 11,2 százalékkal gyengült. A 2009. májusival összevetve a hazai deviza az euróhoz mérten 2,0 százalékkal erősödött, a dollárhoz viszonyítva 6,4 százalékkal gyengült. A fenti ártendenciák és árfolyam ingadozások éves viszonylatban fennmaradnak, belföldi relációban árnövekedés várható, az exportárak stagnálnak, egyes ágazatokban csökkennek. A nemzetközi ártendenciák a magyaréhoz hasonlóak lesznek, a gazdaságok élénkülése mérsékelt ütemben folytatódik, főként az iparilag fejlett országokban. A fejlődő, feltörekvő országok kereslete élénkülni fog, amely értelemszerűen árnövelő hatású lesz.

A **külkereskedelmi termékforgalom** 2010 áprilisában euró adatokból számítva a kivitelben 22, a behozatalban 21 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjához viszonyítva. Az export volumene 17 százalékkal, az importé 16 százalékkal nőtt. Az áprilisi többlet 505 millió eurót tett ki, így az első négyhavi többlet 1822 millió euróra duzzadt, 0,5 százalékos cserearány-javulás mellett. A január-áprilisi időszakban a behozatali oldalon a nyersanyagok értéke 39 százalékkal emelkedett, a legnagyobb részarányt kitevő gépek és szállítóeszközök importértéke 17 százalékkal nőtt. A kiviteli oldalon a 60 százalékos részarányt képviselő gépek és szállítóeszközök 21 százalékos bővülése volt a legszámottevőbb. A külforgalom élénkülése a behozatalban és a kivitelben egyaránt a gépjárműipari kereslet bővüléséhez köthető. Különösen a közúti járművek, villamos gép, villamos készülék, általános rendeltetésű ipari gép, színesfém, szakmai tudományos és ellenőrző műszerek és gumigyártmányok forgalma bővült dinamikusán. A híradástechnikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek behozatala 25, kivitele 21 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának szintjét. Az élelmiszerek, italok és dohánytermékek forgalma továbbra is kissé elmarad a bázisévétől, ami egyrészt a kiviteli (-2,7%) és a behozatali (-1,9%) volumen csökkenésére, másrészt pedig az exportárak 9,6, és az importárak 7,4 százalékos csökkenésére vezethető vissza. Az Európai Unió tagországaiba irányuló kivitelünk 16 százalékkal emelkedett, az onnan érkező behozatal 15 százalékkal nőtt. Az EU-n kívüli országokba irányuló exportforgalom 25 százalékkal nőtt, ami javarészt az Ázsiába irányuló kivitel 50 százalékos növekményének köszönhető. Az onnan érkező behozatal 13 százalékkal bővült, így az ázsiai országokkal szembeni egyenlegünk 59 millió euróval javult az előző év első négy hónapjához viszonyítva. Az Európai Unióval folytatott külkereskedelmünk többlete elérte 3456 millió eurót.

A világ jelentősebb **tőzsdeindexei** negatív szaldóval zárták az elmúlt hetet. Az amerikai Dow Jones 18,18 százalékos, a technológiai részvényeket tömörítő Nasdaq Composite 5,92 százalékos csökkenést ért el. Londonban ez idő alatt az FTSE 100 4,13 százalékkal értékelődött le, a frankfurti DAX 3,89 százalékkal csökkent. A hazai részvényindex portfóliójában lévő papírok átlagosan 1,38 százalékkal kerültek többre, mint egy héttel korábban. A hazai fizetőeszköz 0,42 százalékkal erősödött az euróval szemben, a pénteki hivatalos középárfolyam így 284,77 HUF/EUR volt. A benchmark hozamgörbe rövid vége felfelé tolódott, a három hónapos diszkont kincstárjegyek éves hozama 5 bázisponttal 5,40 százalékra növekedett.

Nemzetközi folyamatok

Az **olaj** árfolyama a múlt héten hordónként 79,37 és 71,63 dollár között mozgott. A WTI típusú kőolaj pénteken 72,14 dollár/hordó áron, 8,5 százalékkal alacsonyabban zárt, mint egy héttel korábban. Az **arany** árfolyama péntekre unciánként 1211,30 dollárra csökkent, 44,40 dollárral alacsonyabban zárt, mint egy héttel korábban. Az árfolyam esése mögött az euró erősödése állhat. A befektetői hangulat is megváltozott, miután a múlt héten kiderült, hogy az európai bankrendszerrel kapcsolatos félelmek eltűntek, az EKB hitelek mindössze egyharmadát kellett megújítaniuk a jegybankon keresztül.

Az **Egyesült Államokban** a mezőgazdaságon kívüli szektorokban foglalkoztatottak száma júniusban 125 000 fővel mérséklődött májushoz képest, ami megfelel az előzetes várakozásoknak. Ezzel az idei évben először csökkent a foglalkoztatottak száma. A visszaesés a kormányzati szektor alkalmazottainak mintegy 200 000 főt érintő leépítéséből adódott. Ugyanakkor a magánszférában több mint 80 000-rel nőtt az álláshelyek száma. A munkanélküliségi ráta a májusi 9,7 százalékról 9,5 százalékra, az egy évvel korábbi szintjére esett vissza. Az OECD előrejelzése szerint 2010-ben a munkanélküliség az USA-ban 9,7 százalék, jövőre valamivel alacsonyabb, 8,9 százalék lehet.

Az **Európai Unió munkanélküliségi rátája** májusban 9,6 százalékot tett ki, az eurózónában 9,6 százalékot mértek. Az ipari aktivitás emelkedésének hatására az EU-s munkanélküliség emelkedése az év elején megállt, azóta stagnál a mutató az unióban és a valutaövezetben egyaránt. Az EU egészében a férfiak körében az előző havi 9,8 százalékról 9,7 százalékra mérséklődött a munkanélküliség arány, míg a nők körében március óta 9,5 százalékon stagnál a mutató. A 25 év alattiak csoportjában 20 százalék feletti az arány. Az előrejelzések szerint a nagyarányú munkanélküliség sem idén, sem jövőre nem fog érdemben mérséklődni. A munkaerőpiaci helyzet kedvezőtlenül hat a belső keresletre, ami visszafogja a fogyasztói árak emelkedését. Az előzetes becslés szerint az **euróövezeti infláció** júniusban 1,4 százalékot tett ki. Az Európai Bizottság várakozása szerint a fogyasztói árindex idén és jövőre egyaránt 2 százalék alatt maradhat.

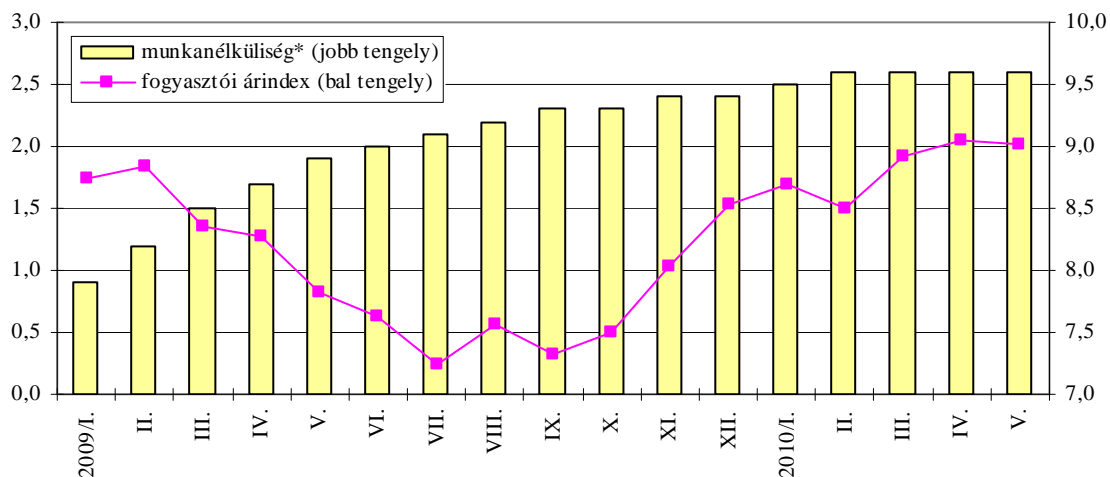
Várható adatok, események a héten (2010. július 05-11.)

2010. 07. 05.	Hétfő	KSH, Kormányzati szektor adatai (I. negyedév)
2010. 07. 07.	Szerda	KSH, Ipari termelés előzetes adata (május)
2010. 07. 08.	Csütörtök	KSH, Kereskedelmi szálláshelyek forgalma (január-május)
2010. 07. 08.	Csütörtök	EKB, Kamatdöntés
2010. 07. 09.	Péntek	KSH, Külkereskedelmi termékforgalom előzetes adata (május)

Melléklet

1. ábra

Az Európai Unió munkanélküliségi rátájának és fogyasztói árindexének alakulása

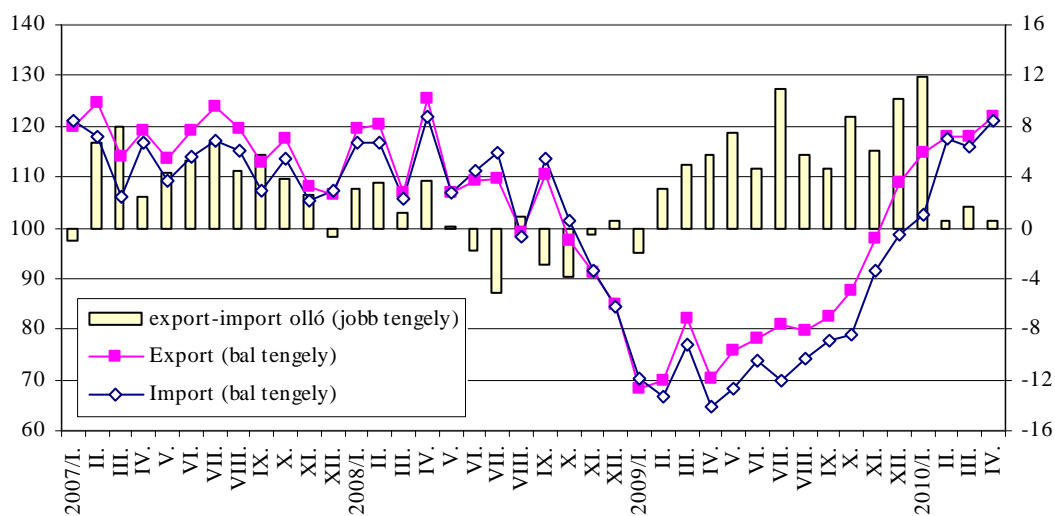

Forrás: Eurostat

Megjegyzés: */ szezonálisan kiigazított adatok

2. ábra

A külkereskedelmi termékforgalom havonkénti alakulása euróban (az előző év azonos időszaka=100)

Forrás: KSH